

Mi a transzferár-nyilvántartások készítésének célja?

Az újonnan megjelent NGM rendelet olvasásakor olyan érzés foghat el minket, mintha a jogalkotó nem lenne tisztában a transzferár-nyilvántartások készítésének céljával, így pedig nehéz jó előírásokat alkotni...

A Tao. 18.§ (1) kimondja, hogy amennyiben a kapcsolt vállalkozások egymás közötti szerződésükben magasabb vagy alacsonyabb ellenértéket alkalmaznak a piaci árnál, a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték alapján számított különbözethez megfelelő összeggel az adózó adózás előtti eredményét növeli vagy csökkentheti.

A transzferár-nyilvántartás készítésének célja tehát nem lehet más, mint meghatározása annak,

„amilyen ellenértéket független felek összehasonlítható körülmények esetén egymás között érvényesítenek vagy érvényesítenének (a továbbiakban: szokásos piaci ár)”

A nagy öregek ezt még tudták, így a mindenkori PM rendelet – és az októberben elfogadott 32/2017 (X.18.) NGM rendelet – címe is tartalmazza, hogy a rendelet „a szokásos piaci ár meghatározásával összefüggő nyilvántartási kötelezettségről” szól.

Mindennek fényében érthetetlennek tartom a hatályos NGM rendelet 4.§ (4) l) pontjában foglalt azon előírást, amely szerint a helyi dokumentum (összevont) ellenőrzött ügyletenként tartalmazza

„annak részletes bemutatását, hogy az ellenőrzött ügyletek során a kiválasztott szokásos piaci ár-megállapítási módszeren alapuló szokásos piaci árnak megfelelően alakították ki az árat;”

Ez az előírás a transzferár dokumentáció készítése céljának teljes félreértéséről tanúskodik: a nyilvántartásnak nem az a célja, hogy bizonyítsuk benne, hogy piaci árakat alkalmaztunk. A dokumentáció célja az, hogy meghatározzuk benne az egyes ügyletek piaci árát (ártartományát), és e dokumentum, mint bevallásaink „egyik alap bizonylata” segítségével megállapítsuk, hogy a kapcsolt vállalkozások által alkalmazott ellenérték piaci volt-e. (Amennyiben nem, úgy bevallásunkban – az eltérés irányától függetlenül – szerepltet(het)jük a különbözet alapján számított összeget.)

Az már más kérdés, hogy az adózók legnagyobb része ügyel arra, hogy piaci árakat alkalmazzon, és ezért a legtöbb esetben magában a „piaci ár meghatározásával összefüggő” dokumentációban is bemutatja, hogy az ellenőrzött ügyletben alkalmazott ellenérték nem tér el a piaci ártól.

Ugyanakkor látni kell, hogy azok az vállalkozások is jóhiszeműen járnak el, akik a piaci áraktól eltérő árakat alkalmaznak, és ennek megfelelően korrigálják jövedelemadóik alapját.¹ Ezeknek az adózóknak is meg kell adni annak lehetőségét, hogy a nyilvántartási kötelezettségüket – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – teljesítsék. Márpedig, ha ők a dokumentációban szakszerűen meghatároztak egy piaci árat, és ez az ár eltér az ellenőrzött ügyletben alkalmazott ártól, akkor nem fogják tudni teljesíteni az előírást, mely szerint a dokumentációban szerepeltetni kell,

„annak részletes bemutatását, hogy az ellenőrzött ügyletek során a kiválasztott szokásos piaci ár-megállapítási módszeren alapuló szokásos piaci árnak megfelelően alakították ki az árat;”

Összefoglalva tehát, az adózók egy jóhiszemű csoportja nem tudja teljesíteni a 32/2017. (X.18.) NGM rendelet előírásait, ami 2-4-8 millió forintos mulasztási bírsággal fenyegeti őket. Ez semmi esetre sem erősíti a jogbiztonságba vetett hitet.

2017. november 4.

Kerényi Máté Fülöp
kamarai tag könyvvizsgáló, adószakértő
az Adótanácsadók Egyesületének szervezetfejlesztési alelnöke
Kolchis Kft.

¹ Pontosán ugyanolyan jóhiszeműek ők, mint akik a piaci árakat alkalmazzák. Nem tiltott cselekmény ugyanis a piaci ártól eltérő árak alkalmazása.